

селяните от чифлика още приживе обожествяват образа му като носител на доброто и справедливостта, наричат го отец - покровител на всички /Той ни беше като баща. Баща ни умря, на всички... И сърцата ни плачеха, и небето над нас плачеше.../. Така образът на Сава Попович започва да функционира като защитаваща и облагородяваща инстанция. Страданието на героя се свързва с болезнения преход от литературните фантазми и философски рефлексии към реалността /"До днес аз не познавах страданието. Моите понятия за него бяха твърде смътни. Днес забелязвам, че то има вкуса на някакво сладострастие... Като че сега душата ми е по-пълна и по-реална. Сякаш по-рано съм я пълнил само с дим; разбира се с дима на измислиците..."/ Страданието е обработено, интелектуално и емоционално пресято и в тази процедура се усеща хедонизмът на обречения да стигне до дъното на себепознанието "тук и сега", да изживее болката в настоящето. Действителността се оказва по-изобретателна и по-жестока и в реалното страдание на героя се вплитат почерците на страданието на другите, то ги привлича и погълща в себе-си, за да се превърне в страдание *на-другите*, страдание *за-тях и заради-тях*. Неочакваната новина за греха и изневярата на съпругата му отключват не наранено честолюбие или чувство за излъгано доверие, а болка от житейската самота и морална неподготвеност на другите, да се спроят със ситуацията. Носител на етиката и философията на руските философи - мистици от началото на века, героят поема върху себе си културната роля на широко просветения хуманистарист, на идеалиста, разбиращ и опрощаващ временните и битийни човешките привързаности и страсти. Бащата е приел метафизичната загадка на битието като част от великото тайство по набавяне смисъл на живота. Тази му позиция отдавна го е отдалечила от другите, от подробностите на ежедневно-битовото, от всекидневната грижа и суета, превърнала е философията му в познание-припомняне на индивидуално-нравствения закон - рамка, в границите на която всеки трябва да направи своя личен избор. В неговото словесно и действено поведение се чете опита да се *при свои* - погълне-унищожи разразилият се конфликт в семейството му. Не случайно героят многократно препрезентира протеклите драматични събития като сън, /"Не бях ли казал: нищо не е било и нищо няма. Последните дванадесет часа не съществуват..."/,